

STIFTUNG TIERÄRZTLICHE
HOCHSCHULE HANNOVER

AUSSENSTELLE FÜR EPIDEMIOLOGIE

Monitoring in Nederland tien keer beter geregeld!

“In Duitsland doen we genoeg aan monitoring, maar veel te versnipperd. Bovendien kunnen we de gegevens niet vergelijken, want iedereen heeft zijn eigen systeem. De Nederlandse monitoring is veel efficiënter geregeld en tien keer intelligenter.” Dát zegt Thomas Blaha, professor aan de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit van Hannover, vanuit de regionale buitenpraktijk in het Duitse Bakum. De GD is in gesprek met een gepassioneerd wetenschapper.

Zeer verdeeld

Er is in Duitsland geen landelijk geregelde monitoring. Opdrachten vanuit het ministerie of vanuit de sector voor monitoring zijn er niet. Duitsland kent geen productschappen. “De productiekolom binnen de sector is er uiteraard wel”, zegt Blaha, “maar de onderdelen daarvan gaan vaak ieder voor zich. Er is geen gezamenlijke visie. In Duitsland heb

“geen gezamenlijke visie”

je sowieso al de verdeling in zestien zogeheten ‘Bundesländer’, die allemaal koninkrijkes op zich zijn. En dat gaat verder: van landelijk naar regionaal. We zijn hier in Duitsland te groot, te federaal, te bureaucratisch.”

Ieder voor zich

Blaha beschrijft dat er zowel staats- als particuliere organisaties zijn die zich met monitoring bezig houden. “Ze doen secties en nemen monsters, maar de uitslagen gaan alleen naar de boer en de dierenarts. Verder wordt er met al deze informatie niets gedaan. De onderlinge relatie ontbreekt en er is geen centrale registratie. Aangifteplichtige

ziekten worden per Bundesland in het 'staatlische Labor', de veterinaire dienst, gemonitord, maar deze laboratoria zijn verder niet gericht op de gewone dierziekten."

Eigen monitoring

Blaha beschouwt zijn eigen stichting als een onafhankelijke particuliere onderneming. Een leerinstituut dat ook aan monitoring doet.

"Voor de studenten is dat zeer zinvol.

Wij doen hier vanuit Bakum wel aan monitoring, maar alleen voor ons eigen gebied. Het is niet echt representatief onderzoek.

Er zijn ongeveer 200 dierenartsen bij ons aangesloten en ongeveer 35 praktijken.

Zo weten we wat er gaande is. We constateren trends. Wat is belangrijk, wat minder."

Qualität und Sicherheit

In 2002 is Blaha intensief betrokken geweest bij de opzet van QS, Qualität und Sicherheit, een landelijke, vrijwillige monitor op louter Salmonella. Niet voor andere ziekten.

"Over 25 jaar is dat hopelijk uitgebreid", blikt hij vooruit. "QS is het eerste initiatief in de richting van een monitoringssysteem. Het is het Duitse IKB-systeem met bedrijfscontroles. QS wordt georganiseerd door de voedselsector: de boerenorganisaties, de slachthuizen en de retail. Als private organisatie is QS een geweldig alternatief. Het is eigenlijk de enige instantie met een landelijk overzicht."

"QS is een geweldig alternatief"

Vergelijking met Nederland

Gegevens vergelijkbaar met Nederland bestaan dus eigenlijk niet. Wel kan de patholoog van de buitenpraktijk in Bakum aangeven hoe vaak zij bepaalde afwijking vaststellen. Zo wordt bijvoorbeeld bij ongeveer 20% van alle dieren met maagdarminfecties een infectie

met Clostridium vastgesteld. Dit is meer dan in Nederland waar dit percentage net boven de 11% ligt. Darmdraaiingen komen minder voor: ongeveer 5% terwijl dat in Nederland bijna 8% is van de darmaandoeningen. Ook PIA lijkt in Nederland vaker voor te komen dan in Duitsland: ook 8% tegen 4% in Duitsland. Een deel van de verschillen kan verklaard worden uit de iets andere houderijsystemen en voeding in Duitsland, en het feit dat er meer vleesvarkens gehouden worden; in Nederland relatief meer zeugen met biggen.